

МСБО 12

(переглянутий у 1996 р.)

Податки на прибуток

Мета та сфера застосування

- Визначення облікового підходу до податків на прибуток
- Як облікувати поточні та майбутні податкові наслідки: майбутнього відшкодування (компенсації) балансової вартості активів (зобов'язань), які визнані в балансі підприємства;
 - господарських операцій та інших подій поточного періоду, які визнані у фінансових звітах підприємства.
- Підприємство визнає відстрочене податкове зобов'язання (актив), якщо:
 - існує ймовірність, що відшкодування або компенсація балансової вартості такого активу чи зобов'язання збільшить (зменшить) суму майбутніх податкових платежів порівняно з тими, якими вони були б у разі відсутності у разі відсутності податкових наслідків відшкодування або компенсації
- Облік податкових наслідків господарських операцій у такий же спосіб, як і облік самих господарських операцій
- Сфера застосування - облік податків на прибуток

Основні визначення

- Відстрочені податкові зобов'язання - сума податків на прибуток, що підлягають сплаті в майбутніх періодах відповідно до оподаткованих тимчасових різниць;
- Відстрочені податкові активи - сума податків на прибуток, що підлягають відшкодуванню в майбутніх періодах відповідно до:
 - а) тимчасових різниць, що не підлягають оподаткуванню;
 - б) перенесення невикористаних податкових збитків;
 - в) перенесення невикористаних податкових пільг
- Тимчасові різниці – різниці між балансовою вартістю активу чи зобов'язання в балансі та їх податковою базою - оподатковувані тимчасові різниці – при визначенні суми оподаткованого прибутку (збитку) майбутніх періодів вестимуть до виникнення сум, що підлягають оподаткуванню; - тимчасові різниці, що не підлягають оподаткуванню.

Основні визначення *(продовження)*

- Обліковий прибуток – чистий прибуток або збиток за період до вирахування податкових витрат
- Оподаткований прибуток (податковий збиток) – загальна сума, що включається у визначення чистого прибутку або збитку за певний період відповідно до поточних податків і відстрочених податків
- Податкові витрати (податковий дохід) – загальна сума, що включається у визначення чистого прибутку або збитку за певний період відповідно до поточних податків і відстрочених податків

Основні визначення *(продовження)*

- Податкова база активу чи зобов'язання – сума, яка використовується з метою оподаткування цих активів чи зобов'язань
- Постійні різниці - різниці між податковим прибутком та обліковим прибутком, що виникають у зв'язку із доходом, який не оподатковується, або витратами, що не включаються до валових витрат
- Різниці у часі – дохід або витрати включаються до облікового прибутку одного періоду, але включаються до оподаткованого прибутку іншого періоду

Виникнення відстрочених податкових зобов'язань

- Дохід визнається в обліковому прибутку до того, як він визнається в оподаткованому прибутку
 - дохід від відсотків включається до облікового прибутку пропорційно часу, а до оподаткованого прибутку при отриманні грошових коштів
 - будівельні контракти
- Витрати визнаються у оподаткованому прибутку до того, як вони визнаються в обліковому обліку
 - використання прискореної податкової амортизації
 - аванси видані
 - передплачені витрати
 - капіталізація процентів за позиками
 - капіталізація витрат на розробки в бухгалтерському обліку і одночасне віднесення на витрати в податковому обліку

Виникнення відстрочених податкових активів

- Дохід визнається в оподаткованому прибутку до того, як він визнається в обліковому
 - дохід від орендних платежів, отриманих авансом
- Витрати визнаються у обліковому прибутку до того, як вони визнаються в оподаткованому обліку
 - витрати на сумнівну заборгованість - витрати на забезпечення гарантій

Концепція оцінки

- Поточні податкові зобов'язання (актив) за поточний і попередні періоди слід оцінювати за сумою, яку передбачається сплатити податковим органам (відшкодувати) із застосуванням ставок оподаткування та податкового законодавства, чинних або в основному чинних на дату балансу
- Відстрочені податкові активи та зобов'язання слід оцінювати за ставками оподаткування, які передбачається використовувати у період реалізації активу чи розрахунку за зобов'язанням, на основі ставок оподаткування та податкового законодавства, чинних або в основному чинних на дату балансу

Концепція оцінки *(продовження)*

- Оцінка відстрочених податкових зобов'язань і відстрочених податкових активів має відображати податкові наслідки, які відповідали б способу, котрим підприємство передбачає на дату балансу відшкодувати або компенсувати балансову вартість своїх активів і зобов'язань
- Балансову вартість відстроченого податкового активу слід переглядати на кожну дату балансу. Підприємству необхідно зменшити балансову вартість відстроченого податкового активу в тих межах, у яких більше не буде ймовірною наявність оподаткованого прибутку, достатнього, щоб дозволити використати вигоду від цього відстроченого податкового активу повністю або частково.

Невикористані податкові збитки та невикористані податкові пільги

- Відстрочений податковий актив слід визнавати для перенесення на подальші періоди невикористаних податкових збитків і невикористаних податкових пільг тією мірою, якою є ймовірним майбутній оподаткований прибуток, щодо якого можна використати невикористані податкові збитки та невикористані податкові збитки та невикористані податкові пільги.

Невикористані податкові збитки та невикористані податкові пільги *(продовження)*

Підприємство, стосовно якого можна використати невикористані податкові збитки або невикористані податкові пільги, розглядає такі критерії:

- Чи має підприємство достатні тимчасові різниці, які підлягають оподаткуванню і відносяться до того самого податкового органу, щодо яких можна використати невикористані податкові збитки або невикористані податкові пільги, перш ніж закінчиться термін їхньої чинності;
- Чи є ймовірним, що підприємство матиме оподатковані прибутки до закінчення терміну чинності невикористаних податкових збитків чи невикористаних податкових пільг;
- Чи виникають невикористані податкові збитки через відомі причини, повторення яких мало ймовірно;
- Чи має підприємство можливість планувати податки, що створять оподаткований прибуток у тому періоді, в якому можна використати невикористані податкові збитки або невикористані податкові пільги.

Подання

- Податкові активи і зобов'язання слід подавати у балансі окремо від інших активів і зобов'язань;
- Відстрочені податкові активи та зобов'язання слід подавати окремо від поточних податкових активів і зобов'язань;
- Якщо підприємство у своїх ФЗ відрізняє поточні та непоточні активи та зобов'язання, йому не слід класифікувати відстрочені податкові активи (зобов'язання) як поточні активи (зобов'язання);
- Підприємству не слід згортати відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання, окрім випадків, коли:
 - підприємство має повне юридичне право на згортання поточних податкових активів і поточних податкових зобов'язань
 - відстрочені податкові активи та податкові зобов'язання стосуються податків на прибуток, що стягуються тим самим податковим органом.

Розкриття інформації

- Сукупний поточний і відстрочений податок, пов'язаний зі статтями, що дебетуються або кредитуються на власний капітал;
- Податкові витрати (доходи), пов'язані з екстраординарними статтями, що їх визнано протягом періоду;
- Роз'яснення взаємозв'язку між податковими витратами (доходом) та обліковим прибутком;
- Роз'яснення змін ставок оподаткування, що їх слід застосовувати, порівняно з попереднім обліковим періодом;
- Не визнані відстрочені податкові зобов'язання щодо інвестицій у дочірні підприємства, відділення та асоційовані компанії;
- Суму відстроченого податкового активу та характер свідчення, що підтверджує його визнання